

Full diocesà

29 d'octubre del 2017

p5 – Congrés: «La diòcesi de Vic i l'Església a Catalunya en el context europeu»

p6 – Tots Sants, la commemoració dels Fidels Difunts i la castanyada

L'amor sempre venç l'odi

El cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants, en representació del papa Francesc, va presidir el proppassat dissabte dia 21 d'octubre, a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona, la beatificació del 109 màrtirs claretians, entre ells diversos nascuts als bisbats de Vic i Solsona. Aquesta és la primera beatificació que es fa a la Sagrada Família des que va ser consagrada l'any 2010. També és la beatificació més nombrosa de màrtirs d'una sola congregació religiosa. A la celebració de la basílica de la Sagrada Família hi van assistir 3.000 fidels i van concelebrar-hi trenta bisbes d'arreu del món.

Amato va recordar que les persecucions dels cristians han estat presents des de l'època romana i que conti-

nuen avui en molts països. Tots els màrtirs per la fe són una mostra que «res no pot separar-nos de l'amor de Déu» i de com «l'amor sempre venç l'odi». En aquest cas, davant «l'epidèmia de mort i destrucció dels 109 claretians, van reaccionar amb l'eficaç arma de l'amor i del perdó. No van tenir por» i són «109 testimonis heroics de l'Evangelí».

«L'única venjança cristiana és el perdó dels enemics, no proposar l'odi sinó l'eterna llei cristiana de l'amor», va remarcar el cardenal. «Ens conforta la fortalesa i dignitat de tots els religiosos que van assassinar; cap no va abjurar de la seva fe», perquè «no tenien por i van demostrar al món que el bé venç al mal».

«Mestre, quin és el manament més gran de la Llei?»

Diumenge XXX durant l'any / Cicle A

Lectura del llibre de l'Èxode

El Senyor diu: «No maltractis ni oprimeixis els immigrants, que també vosaltres vau ser immigrants al país d'Egipte. No maltractis cap viuda ni cap orfe: Si els maltractes i alcen a mi el seu clam, jo l'escollaré i, encès d'indignació, us mataré amb l'espasa: les vostres dones quedaran viudes, i orfes els vostres fills.» Si prestes diners a algú del meu poble, als pobres que viuen amb tu, no facis com els usurers: no li exigeixis els interessos. Si et quedes com a penyora el mantell d'algú, torna-l'hi abans no es pongui el sol. És tot el que té per abrigar-se, el mantell que l'embolcalla. Amb què dormiria? Si ell alçava a mi el seu clam, jo l'escoltaria, perquè sóc compassiu.»

(22, 20-26)

Salm responsorial

Us estimo, Senyor, vós m'enfortiu.

(Salm 17)

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Tessalònica

Germans, ja sabeu el que fèiem per vosaltres mentre érem a la vostra ciutat. També vosaltres heu imitat el nostre exemple i el del Senyor, acollint la paraula de Déu enmig de moltes adversitats, plens del goig de l'Esperit Sant. Així heu estat un model per a tots els creients de Macedònia i d'Acaia, perquè, des de la vostra ciutat, s'ha estès el ressò de la paraula del Senyor. I no solament a Macedònia i a Acaia, pertot arreu parlen de la vostra conversió de manera que no ens cal afegir-hi res: ells mateixos contenen com va ser la nostra arribada entre vosaltres i com abandonàreu els ídols i us convertíreu a Déu per adorar només el Déu viu i veritable i esperar del cel Jesús, el seu Fill, que ell ressuscità d'entre els morts i que ens salvarà de la pena en el judici que ha de venir.

(1, 5c-10)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquell temps, quan els fariseus s'assabentaren que Jesús havia fet callar els fariseus, es tornaren a reunir, i un d'ells, mestre de la Llei, per provar-lo, li va fer aquesta pregunta: «Mestre, quin és el manament més gran de la Llei?»

Jesús li contestà: «Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix. Tots els manaments escrits en els llibres de la Llei i dels Profetes vénen d'aquests dos.»

(22, 34-40)

«Estima el Senyor, el teu Déu, amb tot el cor, amb tota l'ànima, amb tot el pensament. Aquest és el manament més gran i el primer de tots. El segon és molt semblant: Estima els altres com a tu mateix»

Estimar Déu és estimar els que ell estima

Jean Hakolimana, prev.

Sabem com Jesús lliga els dos grans manaments: «Estimareu el Senyor, el vostre Déu, amb tot el vostre cor, amb tota la vostra ànima i amb tota la vostra ment» i «estimareu el vostre proïsme com a vosaltres mateixos». «Són iguals», diu Jesús. Sant Joan ho desenvolupa: «El qui no estima el seu germà, a qui veu, és incapaç d'estimar Déu, a qui no veu" (1Jn 4, 20). Aquesta articulació mereix ser aprofundida. Què vol dir estimar Déu? La continuació del primer manament ens dóna una primera indicació: «Observareu amb atenció els manaments del Senyor, el vostre Déu»; llavors: «Ffareu el que és correcte i bo als ulls del Senyor» (Dt 6, 17, 18). Es tracta d'apuntar-se al pla de Déu. Estimar Déu és estimar el que ell estima i vol. És fer nostre el seu propòsit benvolent. Aquest últim es revela en Jesucrist. La seva encarnació, la seva mort i la seva resurrecció ens diuen el valor inestimable que cada home té als ulls de Déu, ja que és per a cada home que Jesús va donar la seva vida.

Si entrem, per amor sincer, en el pla d'amor del Pare, som portats a tenir la mateixa mirada de Déu, mirar-ho tot a través del Pare. *L'amor al proïsme [...] consisteix justament que, en Déu i amb Déu, estimo també la persona que no m'agrada o que ni tan sols conec. Això només es pot dur a terme a partir del trobament íntim amb Déu, un trobament que s'ha convertit en comunió de voluntat, arribant a implicar el sentiment. Llavors aprenc a mirar aquesta altra persona no ja tan sols amb els meus ulls i sentiments, sinó des de la perspectiva de Jesucrist. El seu amic és el meu amic* (Benet XVI, *Deus caritas est*, 18).

La imatge

Diu el Catecisme que els deu manaments s'enclouen en dos —estimar Déu i els altres—; coneixem la resposta de Jesús als fariseus. El problema continua essent com ho hem de fer.

No n'hi ha prou d'encendre llantions i resar per a estimar Déu, el nostre Déu. No n'hi ha prou fent discursos carregats de bones intencions per a estimar els altres. Oi que no? A vegades pot anar bé parlar-ne a la comunitat.

El tribut de la moneda (1612). Rubens

Lit. hores: Setmana II

30 dilluns

—Sant Alfons Rodríguez, religiós (1531-1617)
Romans 8,12-17 / Salm 67 / Lluç 13,10-17

31 dimarts

—Sant Quintí, màrtir (*287)
Romans 8,18-25 / Salm 125 / Lluç 13,18-21

1 dimecres

—Tots Sants
Apocalipsi 7,2-4.9-14 / Salm 23 / 1 Joan 3,1-3 / Mateu 5,1-12a

2 dijous

—Sant Victori, bisbe (s.III)
—Sant Tobies, màrtir (s.VI)
Isaïes 25,6a.7-9 / Salm 22 / 1 Tessalonicencs 4,13-18 / Joan 11,17-27

3 divendres

—Sant Martí de Porres, religiós (1579-1639)
—Sant Ermengol, bisbe (*1035)
—Sant Pere Almató, màrtir (1830-1861)
—Santa Sílvia, laica (s.VI)
Romans 9,1-5 / Salm 147 / Lluç 14,1-6

4 dissabte

—Sant Carles Borromeo, bisbe (1538-1584)
—Sant Eimeric, laic (1007-1031)
Romans 11,1-2a.11-12.25-29 / Salm 93 / Lluç 14,1.7-11

5 diumenge XXXI de durant l'any / Cicle A

—Sant Zacaries i santa Elisabet (s.I)
Malaquies 1,14b-2,2b.8-10 / Salm 130 / 1 Tessalonicencs 2,7b-9.13 / Mateu 23,1-12

Els nous beats fills de la nostra diòcesi (IV)

Beatificacions de màrtirs claretians (21 d'octubre) i vicencians (11 de novembre)

Joan Busquet

Nasqué a Santa Margarida de Montbui l'11 de gener de 1868, fill d'un fuster. Tenia un germà claretia, més gran. A onze anys entrà al Seminari Diocesà, però després passà als claretians, on professà el 25 de març de 1884.

La preparació al sacerdoci la realitzà a Santo Domingo la Calzada, però finalment fou ordenat sacerdot a Lleida en 1891. Fou destinat, en diferents moments, a Cervera, Santo Domingo, Barbastro, Solsona, Vic, Barcelona, Catalunya i Lleida. Es dedicà a la docència, a la predicació, i fou també superior de diverses comunitats.

Els darrers anys, amb la salut molt deteriorada (era quasi cec) es dedicava molt al confessorari. En 1936 fou detingut i, finalment, afusellat al Camp de Mart.

F. Xavier Surribas

Nasqué el 7 de novembre de 1909 a Torelló. De tres fills de la família, dos foren claretians.

Professà com a claretia l'11 de febrer de 1926 a Cervera. El 20 de maig de 1931, també a Cervera, rebé l'ordenació sacerdotal i, a continuació, va poder passar dos dies a Torelló, celebrant i predicant.

Fou destinat a Aranda del Duero, Sallent, Cervera i la Selva del Camp, on va exercir una gran activitat apostòlica.

En el darrer destí el va agafar la revolució i fugí amb alguns companys per la serra de Prades. Agafaren el tren a Lleida, on li tragueren la boina en una fonda i li descobriren la tonsura. Allà mateix l'abatiren a trets. Era el 26 de juliol de 1936.

Joan Garriga

Nasqué a Sant Martí Sacalm el 31 d'agost de 1908. Fou confirmat pel Dr. Torras i Bages.

Professà com a claretia el 8 de desembre de 1936 a Vic.

Va ser destinat a Solsona, Cervera, Berga, Lleida i la Selva del Camp. A tot arreu, com a germà, va ser sastre, cuiner i porter. Era una persona humil i complidora dels encàrrecs dels seus superiors.

Fou el primer claretia detingut a Lleida. Juntament amb 73 claretians i havent confessat la seva condició de religiós, va ser afusellat al cementiri i va ser enterrat a la fossa dels màrtirs.

Miquel Baixeras

Nasqué a Castellterçol el 14 de febrer de 1908, en una família de deu fills, dels quals tres foren claretians (un, màrtir ja beatificat) i una carmelita de la Caritat.

Professà com a claretia el 15 d'agost de 1924. Fou ordenat sacerdot el 21 de juny de 1931.

Tenia grans aptituds per a l'estudi (fou nomenat professor de lògica), però el cridava més la vida apostòlica: sortir a predicar pels pobles era la seva passió.

La revolució l'agafà a Lleida, on fou empresonat i afusellat el 25 de juliol de 1936 al Camp de Mart.

Episcopus parla de l'Església en un context europeu amb un Congrés Internacional a la UVic

CONGRÉS INTERNACIONAL
episcopus
La diòcesi de Vic i l'Església catalana en el context europeu

Del 29 de novembre a l'1 de desembre de 2017

Les ponències han estat encomanades a especialistes de referència en diferents matèries de l'interès del simposi, entre els quals destaquem **Paul Freedman** (Universitat de Yale), **Mn. Antoni Pladevall**, **Ramon Ordeig**, **Imma Ollich**, **Josep Moran** o **Mons. Carlos Alberto Moreira Azevedo** (bisbe membre del Consell Pontifici per a la Cultura de la Santa Seu, delegat del seu president Card. Gianfranco Ravasi).

4 àrees de coneixement

- *Societat i política
- *Art i patrimoni
- *Pensament i educació
- *Llengua i literatura

INSCRIPCIONS <http://mon.uvic.cat/episcopus/>

Mossens inscripció via Bisbat de Vic amb opció a 1, 2 ó 3 dies

L'Institut Superior de Ciències Religioses de Vic, organisme del bisbat de Vic vinculat a l'Ateneu Universitari Sant Pacià, i la Universitat de Vic -Universitat Central de Catalunya, organitzen conjuntament el Congrés Internacional i Multidisciplinari «Episcopus. La diòcesi de Vic i l'Església a Catalunya en el context europeu», que tindrà lloc del 29 de novembre a l'1 de desembre del 2017 i que va adreçat als investigadors i grups de recerca interessats en qualsevol aspecte de la història del bisbat de Vic en el context europeu.

Aquest congrés s'emmarca dins el projecte Episcopus que lidera el bisbat de Vic per commemorar els aniversaris de quatre bisbes fonamentals per a la història de la diòcesi de Vic i de Catalunya: Cinidi (516), Oliba (1018-1046), Veyan (1784-1815) i Torras i Bages (1899-1916).

La inauguració tindrà lloc el dimecres 29 de novembre a la Sala de Sínodes del Palau Episcopal. Les ponències han estat encomanades a especialistes de referència en diferents matèries de l'interès del simposi.

El cardenal Ravasi, president del Consell Pontifici per a la Cultura de la Santa Seu, ha considerat aquest Congrés «de

alto valor cultural y eclesial, por lo que concedí el patrocinio gratuito del Consejo Pontificio de la Cultura».

Les ponències i comunicacions s'estructuraran en quatre àrees de coneixement:

- Societat i política
- Art i patrimoni
- Pensament i educació
- Llengua i literatura

El congrés compta amb la col·laboració de diferents entitats dels àmbits eclesiàstic, català i del territori diocesà: Consell Pontifici per a la Cultura de la Santa Seu, Generalitat de Catalunya a través del Departament d'Afers Religiosos, Diputació de Barcelona, Ajuntament de Vic, Arxiu i Biblioteca Episcopals de Vic, Museu Episcopal de Vic, Centre d'Estudis Comarcals de Ripoll, Patronat d'Estudis Osonencs, Centre d'Estudis del Bages, Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la UVic, Societat Verdaguer, Societat Catalana de Filosofia (IEC), Societat Catalana d'Estudis Litúrgics (IEC), Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (IEC), Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i Associació Cultural Modilianum.

Tots Sants, la commemoració dels Fidels Difunts i la castanyada

Fra Valentí Serra de Manresa, caputxí

La festivitat de Tots Sants el dia primer de novembre és una de les festes del calendari cristià més antigues i de més arrelament popular, és una festivitat que fou especialment potenciada a finals del segle X amb la introducció, l'endemà, de la commemoració de tots els fidels difunts.

L'origen de la festa de Tots Sants hem de situar-la a redós del temple romà que l'emperador August dedicà a tots els déus del paganisme i que anomenà *Pantheon*. Més tard, durant el temps de l'emperador Focas (entre els anys 607 i 610) el papa Bonifaci IV hi féu traslladar els cossos dels màrtirs que havien estat sebollits a les catacumbes durant les terribles persecucions que havien afligit els cristians. Finalment, el dia 13 de maig de l'any 610 el papa féu la cerimònia de dedicació o consagració de l'antic temple del *Pantheon*, que el sant pare convertí en una basílica cristiana dedicada a Santa Maria i a Tots els Sants.

Dos segles després, l'any 835 el papa Gregori VII traslladà la memòria litúrgica de Tots els Sants al dia primer de novembre per tal de significar la victòria de Crist i dels sants per damunt de les falses divinitats. D'altra banda, sant Odiló, quart abat de Cluny, l'any 998 instituí, per a l'endemà de la solemnitat de Tots Sants, la commemoració de tots els fidels difunts i aquest costum, inicialment monàstic, passà a tota l'Església.

La vesprada de la solemnitat de Tots Sants a casa nostra hi ha el costum de fer una castanyada familiar que, segons sembla, provindria de la pervivència cristianitzada d'una antiga festa ritual funerària on es menjaven castanyes torrades en un àmbit estrictament casolà, tal com s'afirma en la dita popular: «Per Tots Sants, castanyes i panelllets.» En la tradició popular existí la creença que, després de resar en família el sant rosari, per cada castanya que es menjava aquella vigília s'alliberava una ànima del purgatori. També, entorn de la festa de Tots Sants, es començava a menjar la fruita confitada durant l'estiu.

El folklorista Aureli Capmany oferí una bella descripció de les antigues castanyeres de Barcelona: «Muntar una parada per a torrar castanyes no era pas del tot una cosa massa senzilla. Primerament s'instal·lava un pal de fusta amb tres peus perquè s'aguantés dret, i de l'extrem superior del pal en sortia una altre de petit en posició horitzontal de manera que el conjunt

prenia la forma d'una forca, d'on es penjava un llum de cuina, dit també de ganxo, i per tal que el vent no l'apagués s'emparava amb un cabàs. Al dessota s'hi posava un "quatre peus" de fusta que servia per a aguantar el cabàs amb les castanyes. La castanyera, asseguda, tenia al seu davant un fogó on cremava estelles i encenalls. En aquest fogó eren torrades les castanyes mitjançant una gran paella de ferro amb forats, i com que les flames del foc llepaven les castanyes per tots costats, les feien tornar negres, resultant que emmascaraven les mans dels qui les tocaven; però, en canvi, tenien molt més bon gust que les d'ara. Amb l'invent dels fogons anomenats "de copa" i la substitució de la llenya pel carbó, es va perdre el tipus tradicional de les castanyeres i ja no s'han menjat mai més les castanyes tan ben torrades» (*Calendari de llegendes*, pp. 290-291).

He volgut acompanyar aquesta nota històrica amb la reproducció d'un magnífic gravat popular que representa els turments de les ànimes del purgatori.

L'art de l'acompanyament, tema de les X Jornades de Formació per a Catequistes

Les X Jornades de Formació per a Catequistes tindran lloc a Lleida els dies 17-19 de novembre. S'oferiran els següents cursos de formació, tenint present que cal escollir dues opcions perquè es participa en dos cursos diferents durant la tarda del dissabte. Recordeu que les places són limitades i que es respecta rigorosament l'ordre d'arribada de la fitxa al SIC:

1. Homes i dones de la Bíblia: acompanyants i acompanyats.
2. Acompanyar el creixement dels adults que descobreixen la fe.
3. Acompanyar els pares en un camí de redescoberta de la fe.
4. Acompanyar els nois i noies per a descobrir la pròpia vocació.
5. Acompanyar el creixement en la fe a partir de la religiositat popular.
6. Acompanyar infants i adolescents en els moments de sofriment.
7. Acompanyar nois i noies amb trastorns i conductes difícils.
8. Acompanyament i formació dels catequistes en una parròquia.
9. Dinàmiques d'acompanyament per a infants i adolescents.
10. Música per a pregar i acompanyar el creixement en la fe.

Inscripcions, informació i desplaçament

Contacteu amb la respectiva Delegació Diocesana de Catequesi o amb el Secretariat Interdiocesà de Catequesi:

De dilluns a divendres, de 9 a 14 h.

Tel: 933 021 041. A/e: secretaria@sicb.e.telefonica.net

Humor

Les històries de l'escolà Miquel (II)

Reflexió:

Les preguntes dels infants són senzilles, clares, directes. Sovint les dificultats les generen les nostres respostes.

Imatges Mn. Joan Maria Padrell (prevere de l'Arquebisbat de Tarragona). Reflexió: Mn. Xavier Romero (prevere del Bisbat de Solsona).

Glossa

L'esperança de la vida eterna

Romà Casanova, bisbe de Vic

Els cristians, per pura gràcia, tenim el do de l'esperança de la vida eterna. Certament que és un do, perquè sense aquesta perspectiva de futur, d'horitzó obert, de vida per sempre, ¿com es pot viure el dia a dia, les proves de la vida, el sofriment, els fracassos? ¿Com es pot donar sentit a la vida, quan s'afirma la matèria sola; quan es nega un més enllà? Als qui creiem en Crist se'ns ha fet aquest do. Però ens ho creiem de debò? Donem testimoni que d'aquesta veritat de fe? Preguntem-nos sincerament: quines realitats de la meua vida serien diferents si no cregués en la vida eterna? Si la nostra fe no transforma la nostra vida, això és senyal que no tenim la fe en el cor.

Els cristians sabem que som pelegrins per aquest món. La nostra pàtria definitiva és el cel, la nova Jerusalem, on s'aplegaran tots els redimits per Crist. Per això tota terra on vivim és la nostra pàtria; però, al mateix temps, també ens reconeixem forasters, aquells que anhelen la pàtria definitiva. En aquesta dialèctica ha de viure sempre el cristià. El Concili Vaticà II ho ensenya: «La importància de les responsabilitats terrenals no resulta encongada per l'esperança escatològica, ans, ben al contrari, con-

firma amb noves raons llur compliment. Per contra, en mancar el fonament diví i l'esperança de la vida eterna, la dignitat de l'home resulta gravíssimament ferida, cosa que avui s'esdevé sovint, i els enigmes de la vida i de la mort, de la culpa i el dolor, resten sense solució i així sovint la gent es desespera» (GS, 21).

Del cel en parlem poc. Sembla que solament importa el que fem per aquest món. I, de fet, és molt important el que fem mentre caminem per aquest món, i tot el que sigui treballar perquè un món millor, a imatge del definitiu, sigui possible. Sant Agustí escrivia: «Com serà d'intensa aquella felicitat, on no hi haurà cap mal, on no faltará cap bé, on tota ocupació serà lloar Déu, que serà el tot per a tots! No sé quina altra cosa es podrà fer allí, on ni per peresa cessará l'activitat ni es treballará per necessitat... Déu serà tot per a tots. Serà meta en els nostres desigs ell mateix, a qui veurem sense fi, estimarem sense avorriment, lloarem sense cansament... Allí descansarem i contemplarem, contemplarem i estimarem, estimarem i lloarem. Vet aquí el que hi haurà a la fi, mes sense fi. Doncs, quin altre pot ser el nostre fi sinó arribar al regne que no té fi?» (*La Ciutat de Déu*, XXII, 30).

